

יובל
התעשייה הצבאית
50th Anniversary
of Israel Military
Industries

294/295

4/1983

ניסן התשמ"ג

משרד התקשורת
השירות הבולאי

MINISTRY OF COMMUNICATIONS
PHILATELIC SERVICES

ומשתרעת על פני שטח של 15 דונם. במרכזה מגדל ברום של 25 מ' הבנוי מחמישה חצאי גלילים ובראשו מרפסת לתצפית על הסביבה. סביב המגדל קבועים 300 עמודי בטון ובראש כל אחד מהם חלק של רכב שריון או כלי נשק.

העמודים, שהם המוטיב העיקרי באנדרטה, מסמלים את עמוד האש ההולך לפני המחנה: "וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה" (שמות יג' פסוק כא') וכן סמל העמוד ביהדות: "במקום עמודו של עולם אתה עומד" (שמות רבה, ב'), "רבי, עמוד הגבוה, נר העולם" (אבות דר' נתן כה').

בכניסה למגדל חדר זכרון ובו לוחות ברונזה עליהם חקוקים שמותיהם של חללי האוגדה ליחידותיהם: 14 חללי מפקדת האוגדה, 71 חללי חטיבת השריון 7, 45 חללי חטיבת הצנחנים 35, 14 חללי גדוד השריון 46, ו-20 חללי חטיבת השריון 60. האנדרטה המקורית ניצבה בעיר ימית, שם נחנכה ביום 5 ביוני 1979 במלאת עשור למלחמה. היא נועדה להיות הככר המרכזית של העיר.

לאחר פינוי סיני והריסת ימית בשנת 1982, הועתקה האנדרטה ונבנתה באתר החדש.

א. יצחקי

"MEMORIAL DAY 1983" STAMP :
THE DESIGNERS : D. PESSAH & S. KETTER
PHOTO : NOFEH-MOZES

בול "יום הזכרון החשמי" :
המיצוב: על ידי ד. פסח – ש. כתר
הצילום: על ידי נופך-מוזס

יובל התעשייה הצבאית

ימי בראשית: התעשייה הצבאית או בכינויה תעש – הינה חלוצת התעשייות הביטחוניות בארץ והחממה הלאומית, שבה טופחה וחושלה חרושת הנשק של עם ישראל שנים רבות לפני קום המדינה. שורשי התעש נעוצים בראשית שנות העשרים, במאורעות הדמים שפקדו את היישוב היהודי בתום מלחמת העולם הראשונה ואילצוהו להצטייד בנשק מכל הבא ליד, כדי לעמוד על נפשו. כך באו לעולם רימוני היד הראשונים מתוצרת עצמית, שנוצקו מביטון, או ניבנו מצינורות אינסטלציה; כך הוקמו במיסתור הפרדסים מיתקנים

פרימיטיביים לייצור חומרי נפץ. בתנאי מחתרת אלה, נוצר וקם הגרעין החלוצי – מקצועי, שממנו צמחה והסתעפה, ברבות הימים, התעשייה הצבאית בת זמננו.

תקופה חדשה ורבת סיכויים בתעשייה החלה בתום מלחמת העולם השנייה כאשר נרכשו בארה"ב, על ידי מנהל התעש דאז, המהנדס חיים סלבין – ביוזמתו של דוד בן גוריון – מכונות רבות לייצור נשק במחיר של גרוטאות. הבאת הציוד הרב הזה לארץ מול העיניים החקרניות של אנשי הבולשת המנדטורית, היא שאיפשרה להקים תעשיית נשק ותחמושת בארץ בעיצומה של מלחמת הקוממיות. רבים עדיין זוכרים את ה"סטנים" הראשונים, את המרגמות על פצצותיהן, את פצצות האוויר מתוצרת עצמית, את ה"דווידקה" ועוד.

התעשייה הצבאית כיום: התעש הינו ארגון תעשייתי משקי הפועל במסגרת משרד הביטחון ומשמש כיצרן וכספק העיקרי של נשק ותחמושת לצה"ל ולמערכת הביטחונית. הוא מעסיק כ-14 אלף עובדים ב-31 מפעלים ויחידות תיפעול ב-11 ריכוזים גיאוגרפיים ברחבי הארץ, כולל אזורי פיתוח.

יעדיו הראשיים של התעש הם: ייצור מחקר ופיתוח של נשק, תחמושת, מערכות נשק וציוד צבאי לצה"ל ולמערכת הביטחון. קיום כושר ייצור לחידוש מהיר של מלאי צה"ל בזמן מלחמה – ולאחריה. **יעדים מישניים של התעש הם:** ייצור ופיתוח נשק, תחמושת ומערכות נשק לצורכי ייצוא.

פעילות בשוק האזרחי בענפי המתכת והכימיה – בתחומים ובמקומות המעניקים את התרומה המירבית לכלכלת המדינה.

מיגוון המוצרים: התעשייה הצבאית מייצרת כיום יותר מ-500 מוצרים ובהם כלי נשק שונים, מוצרי תחמושת קלים וכבדים ועשרות סוגים של חומרי נפץ והדף. נוסף לכך, היא גם מייצרת טילים, נשק רקטי וציוד עזר לחילות צה"ל, במיוחד לחיל האוויר. מיגוון הייצור הוא רב ומשולב בין המפעלים השונים, כשלכל אחד מהם ייחוד טכנולוגי משלו.

התעש מסוגל כיום, בתחומים ובנושאים שהופקדו בידו, למלא אחר כל צרכי צה"ל בטיב בין-לאומי ובמחירים נמוכים בהשוואה למוצרי ייבוא זהים.

תרומתו של תעש במלחמה מתבטאת בעיקרה, בהשלמה מהירה של מוצרים בשלבי ייצור שונים ובהחשת אספקתם ללוחמים.

המבנה האירגוני: תעש כולל, כיום, תשע חטיבות ייצור (סקטורים), על פי ההתמחויות השונות, כאשר כל חטיבה מחולקת למפעלים אחדים. ראשי החטיבות ואגפי המטה מהווים את הנהלת התעש. ואלו הן חטיבות הייצור ותחומי פעילויותיהן:

המעבדה המרכזית למחקר ופיתוח.

מפל"ן (מפעלים לייצור נשק) – ייצור נשק קל וכבד.

מפל"ת (מפעלים לייצור תחמושת) – ייצור והרכבה של כל סוגי התחמושת.

תעש – תיכון (ייצור מערכות נשק ופיתוחן) ייצור טילי "גבריאלי", ו"שפירי" ורקטה קרקע-קרקע 290.

מפכ"ם (המפעלים הכימיים) – ייצור חומר נפץ, חומרי הדף ומוצרים כימיים שונים.

תעש חיפה (כולל המפעל במעלות) – ייצור כל המרכיבים המתכתיים של תחמושת מסוגים שונים ומיכלי דלק נתיקים.

תעש ירושלים – ייצור אבזרים תעופתיים, רכיבים לפצצות, מטולים ורנט"ים.

תעש מערכות – לפיתוח אמצעי לחימה.

הנכ"ל – הנדסה כללית

התעשייה הצבאית מנהלת גם את מפעל "עשות אשקלון" בע"מ.

הייצוא: קשרי המסחר של התעשייה הצבאית משתרעים כיום על פני יותר מ-50 מדינות בכל חלקי תבל והיא מספקת מוצרים לכ-36 מדינות בכל רחבי העולם, כולל מכירת ידע לארצות אירופיות מפותחות. בשנת 1981 ייצא התעש מוצרים בשווי של כ-325 מיליון דולר.

הפיתוח: חלק ניכר מייצוא התעש (כ-53%) הוא פרי פיתוח עצמי. מוצרי התעש מבוקשים ביותר במדינות שונות מתמ"ק ה"עוזי" ועד לתחמושת הטנקים החדשה "חץ" (חודרת שריון).

התעשייה הצבאית פיתחה בכוחות עצמה תהליכי ייצור מנועים רקטיים לטילים ואף מייצרת ומייצאת את הרקטה קרקע-קרקע 290 מ"מ.

יחסי העבודה התקינים והשילוב המבורך של כושר פיתוח וייצור סדיר מאפשרים לתעשייה הצבאית להעניק לצה"ל ולמערכת הביטחון את מלוא התרומה בשני התחומים גם יחד.

י. עברון – דובר תעש

functions are the research and development of weapons ammunition, weapons systems and military equipment for the IDF and the maintenance of a productive capacity capable of rapidly replenishing the IDF's stocks of weapons and ammunition during and after any military operation. In addition, the IMI develops and produces weapons, ammunition and weapon systems for export and, on the civilian side, works in metals and chemicals.

IMI produces over 500 products including weapons, light and heavy ammunition, all types of explosives, rockets and all manner of weapons for the use of the IDF and, in particular, the Israel Air Force. In its own field, IMI is capable of meeting all of the IDF's international quality standards at prices which are generally well below those of foreign manufacturers — so much for peace time. In times of war, IMI's efforts are directed to speeding-up the production lines and getting supplies to the IDF as rapidly as possible and executing special projects such as the last-minute overhauling or modification of equipment.

IMI is organized into nine divisions, each specialising in its own field — weapons, ammunition, development and production of weapon systems, a central laboratory for Research and Development, etc.

Export has become an important part of IMI's activities and Israel today exports to 36 countries all over the world, even supplying knowhow to several European countries. In 1981 IMI's exports amounted to no less than \$325 million. Over one half of these exports, and those most in demand, were developed by IMI itself, beginning with the "Uzi" submachine gun and ending with the latest armour-piercing anti-tank shell — the "Hetz". The IMI has developed missile engines and produces and exports its own 290 mm ground-to-ground missiles.

Israel Military Industries ("IMI")

Israel Military Industries, the pioneer of the country's defence industry, has a history going back to the twenties — to the days of the Arab disturbances, following the first World War, when it was essential for the Jewish population to arm itself with any kind of weapons in order to defend its very existence. Thus were born the first home-made hand grenades made out of concrete or sanitary pipes and the first primitive workshops for manufacturing explosives, concealed among the fruit orchards. It was from these very primitive and clandestine beginnings that today's sophisticated military industry was developed.

IMI took a great step forward at the end of the second World War when Ben-Gurion sent IMI's manager to the U.S.A. to buy up quantities of machinery for the production of arms, at scrap prices. These machines, which were smuggled into the country under the nose of the British, enabled the Jews to set up an arms and ammunition industry while the War of Independence was at its height. The first sten guns, the mortars and their shells, the home-made aerial bombs, the "Davidka" and other similar items are part of the history of that War.

IMI is an industrial complex responsible to the Defence Ministry and is the Israel Defence Forces' chief supplier of weapons and ammunition. It employs some 14,000 workers and operates 31 factories throughout Israel. Its principal

"50TH ANNIVERSARY OF ISRAEL
MILITARY INDUSTRIES" STAMP:
THE DESIGNER : E. WEISHOFF

בול "50 שנה למדינת ישראל"
העיצוב : א. ויישוף

המשרד הראשי: שד' ירושלים 12, יפו 61080
MAIN OFFICE: TEL AVIV - YAFO - ISRAEL
